از ۵۰ دانشگاه ثروتمند دنیا ۴۲ دانشگاه آمریکایی هستند
که ثروت قابل توجهی از موقوفه‌ها به دست آورده‌اند

ثروتمندترین دانشگاه‌های جهان رابشناسید

ندا اظهری
مترجم

وقتی حرف از ارزیابی قدرت و جایگاه یک دانشگاه به میان می‌آید، موقوفه‌ها یکی از ارزیابی‌های کلیدی به شمار می‌رود. به عبارتی، دانشگاه و موسسه‌ای که ثروتمندتر باشد، امکانات و فناوری‌های روز بیشتری می‌تواند در اختیار داشته باشد. موقوفه‌های دانشگاهی، به یک مرکز گفته می‌شود که از جانب افراد یا مراکز مختلف به یک مرکز دانشگاهی اهدا می‌شود. زمانی که یک اهداکننده مبلغی پول رابه دانشگاهی هدیه می‌کند، متولیانی را برای مدیریت این بودجه انتخاب می‌کنند. متولیان دریافت‌کننده این بودجه یک نرخ هزینه را تعیین کرده و بر سرمایه‌گذاری‌ها نظارت می‌کنند تاقدرت خرید موقوفه‌را افزایش دهند. درآمد موقوفه‌ای به دانشگاه‌ها این امکان را می‌دهد که به تامین مالی برنامه‌های مختلف ادامه دهند. اما در عین حال، اغلب دانشگاه، به دانشکده‌های زیرمجموعه خود پول کافی برای پوشش هزینه‌های جاری اعطا می‌کند. به‌عنوان مثال، یک موقوفه ۱۵۰ میلیون دلاری با سقف مخارج ۵ درصد، سالانه ۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار درآمدزایی می‌کند. همچنین دانشکده می‌تواند از این پول برای کاهش هزینه‌های تحصیلی و انتقال پس‌انداز به دانشجویان استفاده کند. nonprofitcollegesonline که به ارائه رتبه‌بندی‌ها، مقالات و منابع به صورت آنلاین به دانشجویان درباره گزینه‌های آموزش عالی آنلاین و غیرانتفاعی در هر سطح مدرک، حوزه کاری و منطقه می‌پردازد، به بررسی ۵۰ دانشگاه ثروتمند دنیا پرداخته است. این دانشگاه‌ها براساس موقوفه‌های مالی هر دانشکده بررسی و طبقه‌بندی شده‌اند. موقوفه‌های یک دانشگاه، مجموعه‌ای از هزاران حساب سرمایه‌گذاری است. برخی از این موقوفه‌ها محدود شده هستند و این بدان معناست که یک دانشکده ممکن است مجاز باشد از بودجه تنها برای اهداف خاص استفاده کند. برخی از نمونه‌ها استفاده از این مبلغ در بورسیه، کتابخانه، تیم فوتبال یا سایر برنامه‌هاست. این مبلغ می‌تواند به موفقیت برنامه‌هـای آنها کمک کند. اما مدیر اوقاف دانشگاه باید تصمیمات سختی بگیرد. به‌عنوان مثال، ممکن است نیاز به بودجه‌بندی مبالغ خاص برای این موارد داشته باشد؛ سرمایه‌گذاری در برنامه‌های آموزشی، توسعه فناوری‌های پیشرفته و جدید، نگهداری آزمایشگاه‌ها، کتابخانه‌ها و سایر تجهیزات، آغاز برنامه‌های پژوهشی، نگهداری شمار خاصی از بورسیه‌های دانشجویی، تعهدات مالی به اعضای ارشد هیات‌علمی و توسعه برنامه‌های آموزشی برای بزرگسالان. هنگام ارزیابی قدرت و اعتبار یک دانشگاه، موقوفه‌ها یکی از ملاحظات کلیدی به شمار می‌رود. هر چه موسسه مورد‌نظر ثروتمندتر باشد، می‌تواند امکانات و فناوری‌های به‌روز و جدید بیشتری داشته باشد. پول بیشتر همچنین به دانشگاه امکان می‌دهد که پژوهش‌های بیشتری را در دستور کار خود قرار دهد. دانشگاه‌ها همچنین می‌توانند از قدرت مالی خود بهره‌برداری کنند و این قدرت مالی اغلب با اهدای مبالغی به سمت آموزش عالی تقویت می‌شود. مقامات دانشگاهی از این امکان برای برقراری بورسیه‌های دانشجویی یا جذب برترین استادان برای تدریس در دانشکده‌ها استفاده می‌کنند.

ثروتمندترین‌های آموزش عالی دنیا

در رتبه‌بندی‌ای که از سوی nonprofitcollegesonline انجام شده، سیستم دانشگاه نگواس آمریکا (متشکل از ۱۳ دانشگاه و مرکز علوم پزشکی) با ۶۹ میلیارد و ۲۱۰ میلیون دلار، در جایگاه نخست ثروتمندترین دانشگاه‌های جهان جای گرفته است. پس از آن، دانشگاه استنفورد با ۶۳ میلیارد و ۹۷۰ میلیون دلار در رده دوم و دانشگاه هاروارد با ۵۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار در رده سوم ثروتمندترین‌هـای جهان قرار گرفته‌انـد. در ادامه هم، هیات‌علمی و توسعه برنامه‌های آموزشی برای بزرگسالان. دانشگاه یال با ۴۴ میلیارد و ۶۹۶ میلیون دلار، موسسه فناوری ماساچوست (MIT) با ۴۲ میلیارد و ۵۲۶ میلیون دلار، دانشگاه پرینستون با ۳۳ میلیارد و ۳۰ میلیون دلار، دانشگاه دوک با ۳۰ میلیارد و ۳۸۶ میلیون دلار، دانشگاه نیویورک با ۲۷ میلیارد و ۸۲۰ میلیون دلار، دانشگاه کلمبیا با ۲۴ میلیارد و ۶۷۰ میلیون دلار و دانشگاه پنسیلوانیا با ۲۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار در رده‌های چهارم تا دهم ثروتمندترین دانشگاه‌های دنیا جا خوش کرده‌اند. در این فهرست، دانشگاه‌ها و آوا‌گای ژاپن در رده ۵۰ فهرست با ثروت موقوفه‌ای ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلاری قرار گرفته‌است.

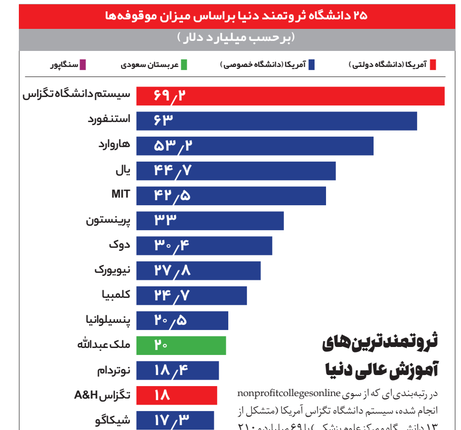

دانشگاه استنفورد و ثروت بیش از ۶۲ میلیارد دلاری

دانشگاه استنفورد که در استنفورد کالیفرنیا واقع شده، یک دانشگاه پژوهشی خصوصی است که در سال ۱۸۸۵ توسط سناتور سابق آمریکایی، لالاند استنفورد و همسرش افتتاح شد. در دهه ۱۹۴۰، فردریک ترمن، ریاست گروه مهندسی این دانشگاه، کارکنان و فارغ‌التحصیلان را به حضور در شرکت‌های تاسیس‌شده برانگیخت. در نتیجه به جرأت می‌توان گفت که اونقش مهمی در شکل‌گیری سیلیکون‌ولی داشته است. در سال ۲۰۰۱، بنیاد خیریه هیوت ۴۰۰ میلیون دلار به دانشگاه استنفورد اهدا کرد. پنج سال بعد هم فیلیپ آچ. نایت، فارغ‌التحصیل این دانشگاه ۱۰۵ میلیون دلار به دانشگاه اهدا کرد. در سال ۲۰۱۱، دوروتی و رابرت کینگ، موسسان بنیاد خصوصی کینگ فیلنتزپا کپ یک بنیاد با فعالیت‌های بشردوستانه است، ۱۵۰ میلیون دلار به دانشگاه استنفورد اهدا کرد و درنهایت، در سال ۲۰۱۳، جان آریلاگا، سرمایه‌دار املاک و مستغلات و فارغ‌التحصیل دانشگاه استنفورد، با اهدای ۱۵۱ میلیون دلار به دانشگاه، به‌عنوان کسی که فردی، رکوردی را به ثبت رساند. دانشگاه استنفورد به‌عنوان دانشکده پیشرو در جمع‌آوری بودجه در آمریکا شناخته می‌شود و نیز در سال ۲۰۱۲، رکورد‌شکنی یک میلیارد و ۳۵ میلیون دلاری را به خود اختصاص داد. موقوفه استنفورد در سال ۲۰۲۱ به ۲۶ میلیارد و ۴۶۰ میلیون دلار رسید. تا سال ۲۰۲۲، کل موقوفه‌های دانشگاه استنفورد ۶۲ میلیارد و ۹۷۰ میلیون دلار اعلام شد.

آمریکا یکه‌تاز دانشگاه‌های ثروتمند دنیا

با نگاهی اجمالی به فهرست منتشرشده از دانشگاه‌های ثروتمند دنیا، مشخص است که آمریکا ثروتمندترین دانشگاه‌ها را در جمع ۲۵ دانشگاه دنیا در اختیار دارد به‌طوری که در جمع ۲۵ دانشگاه ثروتمند دنیا، تنها دو دانشگاه غیرآمریکایی حضور دارند که یکی دانشگاه ملک عبدالله عربستان سعودی و دیگری دانشگاه سنگاپور است. دانشگاه ملک عبدالله عربستان با ۳۰ میلیارد ثروت رتبه یازدهم دنیا را با بعد از ۱۰ دانشگاه ثروتمند آمریکایی از آن خود کرده است.

دانشگاه سنگاپور هم با ۱۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار در رده ۲۳ دنیا قرار گرفته است. از میان ۲۳ دانشگاه ثروتمند آمریکایی، ۷ دانشگاه دولتی و ۱۶ دانشگاه خصوصی هستند. در نگاه وسیع‌تر، زمانی که کل ۵۰ دانشگاه ثروتمند دنیا را مدنظر قرار می‌دهیم، از میان ۵۰ دانشگاهی که در این فهرست اشاره شده، ۴۲ دانشگاه آمریکایی حضور دارند که در مجموع ثروتی بالغ بر ۷۴۲ میلیارد و ۵۵۰ میلیون دلار را به خود اختصاص داده‌اند. در میان این ۵۰ دانشگاه ثروتمند، سهم عربستان تنها دو دانشگاه ملک عبدالله و ملک سعود است که با رتبه‌های ۱۱ و ۴۸، درکل ثروتی حدود ۳۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار را به خود اختصاص داده‌اند.

همچنین سهم سنگاپور دو دانشگاه سنگاپور و دانشگاه ملی نانیانگ- به‌ترتیب در رده‌های ۲۳ و ۳۶ با مجموع ثروت ۱۷ میلیارد و ۷۹۰ میلیون دلار- است. ژاپنی‌ها هم دو دانشگاه ثروتمند کیوتو و اوآکا را به ترتیب در رده‌های ۴۹ و ۵۰ کل ثروت ۶ میلیارد و ۹۸۰ میلیون دلار را در این فهرست دارند. انگلیس هم با توجه به جایگاه بالای دانشگاه‌های خود، با داشتن دو دانشگاه آکسفورد و کمبریج به ترتیب در رده‌های ۲۸ و ۳۹ با ثروت ۸ میلیارد و ۵۱۰ میلیون دلار در جمع ثروتمندترین‌های دنیا حضور دارند.

سیستم دانشگاه تگزاس با ۱۳ دانشکده ثروتمندترین دانشگاه دنیا شد

سیستم دانشگاه تگزاس که در آسنتین تگزاس واقع است، تقریبا ۲۴۰ هزار دانشجو را در ۱۳ موسسه خود ثبت‌نام کرده است. این سیستم دانشگاهی در سال ۱۸۷۶ راه‌اندازی شد و مرکز این سیستم دانشگاهی که دانشگاه تگزاس واقع در آستین است، در سال ۱۸۸۳ تاسیس شد. شرکت بین‌المللی آمریکایی ESPN که در سال ۱۹۷۹ راه‌اندازی شده، قراردادی ۳۰۰ میلیون دلاری را با دانشگاه تگزاس آستین و دانشکده IMG امضا کرد. ماحصل این قرارداد، افتتاح مجتمع علمی بیل گیتس و ملیندا گیتس دانشگاه تگزاس و تالار علوم کامپیوتر دل، در سال ۲۰۱۳ بود که بودجه آن توسط بنیاد بیل و ملیندا گیتس، بنیاد مایکل و سوزان دل، دانشگاه تگزاس آستین و هیات مدیره کالج تامین شد. تا سال ۲۰۲۲، ارزش موقوفه‌های سیستم دانشگاه تگزاس به ۶۹ میلیارد و ۲۱۰ میلیون دلار رسید که همین مبلغ، این دانشگاه را به ثروتمندترین دانشگاه دنیا تبدیل کرده است.

۱۴ هزار وجوه فردی در جمع موقوفه‌های دانشگاه هاروارد

دانشگاه هاروارد یک موسسه خصوصی پژوهشی است که در کمبریج ماساچوست واقع شده است. این کالج قدیمی‌ترین کالج در آمریکاست. دانشگاه هاروارد در ابتدا به کالج هاروارد نامگذاری شد. تاکنون نخستین موقوفه از سوی خود دانشگاه هاروارد اهدا شده که ۱۲۸۵ دلار و مجموعه‌ای از کتاب‌ها را در وصیت‌نامه خود اهدا کرد؛ سپس، در سال ۲۰۰۸، یکی از فارغ‌التحصیلان هاروارد، ۱۲۵ میلیون دلار به این دانشگاه اهدا کرد. در آن زمان، این یک رکورد اهدایی به شمار می‌رفت.

کن گریفین، بنیان‌گذار هیدروفارم شرکت سیتادل و دانش‌آموخته هاروارد در سال ۲۰۱۴ مبلغ ۱۵۰ میلیون دلار را به‌عنوان کمک مالی به هاروارد اهدا کرد که رکوردهای قبلی موقوفه‌های این دانشگاه را شکست و گریفین را به بزرگ‌ترین خیریه دانشگاهی در تاریخ تبدیل کرد. ۱۰۰ میلیون دلار یا بیشتر از سوی موج هنر الی و ادیت برود، انجمن بازیکنان لیگ ملی فوتبال آمریکا، و بویدر اکفلر به دانشگاه اهدا شد. همچنین بنیاد بیل و ملیندا گیتس و امیلی رائول پلیتزر، بنیانگذار بنیاد هنر پولیتزر موارد اهدایی متعددی بالغ بر ۲۰۰ میلیون دلار به دانشگاه هاروارد اعطا کردند.

حدود ۱۴ هزار وجوه فردی، موقوفه‌های دانشگاه هاروارد را تشکیل می‌دهند که مدیریت این وجوه برعهده شرکت مدیریت هاروارد بوده و به‌عنوان یک صندوق ویژه سرمایه‌گذاری شده است. این موقوفه یک منبع دائمی تامین بودجه برای دانشگاه هاروارد محسوب می‌شود که بخشی از این موقوفه، پشتیبانی برای بودجه‌های دانشگاهی به شمار می‌روند. اما بخش اعظمی از این موقوفه‌ها صرف استادان، بورسیه‌ها و سایر طرح‌ها می‌شود که به‌موازات هم برای اطمینان از ماندگاری موقوفه‌ها برای چند دهه، سرمایه‌گذاری می‌شوند. نرخ موقوفه‌های دانشگاه هاروارد تا ژوئن ۲۰۲۱ چیزی بالغ بر ۵۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار برآورد شد.

ادامه از صفحه ۴

ثروت ۲۳ میلیارد دلاری ۲ دانشگاه عربستان

دو دانشگاه ثروتمند عربستان‌سعودی به‌عنوان یک کشور خاورمیانه‌ای در جمع ثروتمندترین دانشگاه‌های دنیا قرار گرفته‌اند. یکی دانشگاه «ملک عبدالله» با ثروت ۳۰ میلیارد دلاری ارزش موقوفه‌هایش تا سال ۲۰۱۹ رتبه یازدهم دنیا و دیگری دانشگاه «ملک سعود» با ثروت دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلاری تا سال ۲۰۲۲، رتبه ۴۸ دنیا را در جمع ثروتمندترین دانشگاه‌های دنیا از آن خود کرده‌اند.

دانشگاه علـم و صنعت «ملـک عبدالله» یک دانشگاه خصوصی پژوهشی است که در سال ۲۰۰۹ افتتاح شـد. این دانشگاه نخستین دانشگاه سعودی است که پذیرش خانم و آقا را فراهم آورد. آمـوزش فارغ‌التحصیلی و طرح‌های پژوهشـی به زبان انگلیسی آموزش داده می‌شود و زبان انگلیسی زبان رسمی این دانشگاه به شـمار می‌رود. پادشاه عربستان در سال ۲۰۰۸ مبلغی حدود ۱۰ میلیارد دلار موقوفه را به دانشگاه «ملک عبدالله» اهدا کرد. بـه لحاظ تاریخی، دانشگاه «ملک عبدالله» نخستین پردیس کالج مشترک عربستان و اولین تاسیسات معتبر LEED (مدیریت طراحی انرژی و محیط‌زیست) در کشور است. همچنین بزرگ‌ترین سایت دانشگاهی فعال در طـرح «پلاتینیوم LEED» به‌عنوان طرحی برای مقابله با مصرف انرژی و محیط‌زیسـت است. این دانشگاه که به «دارالحکمـه» یا مرکز علمی دوران طلایی اسـلام ملقب است، به «MIT عربی» هم شناخته می‌شود. اسـتانداردهای پژوهشی در این دانشگاه با برخی استانداردهای دانشگاه «یال» و «میشیگان» قابل مقایسـه است. از سوی دیگر، دانشـگاه دولتی «ملک سـعود» که در ریاض واقع است، ۴۰ هزار دانشـجو دارد. این دانشگاه، نخستین دانشگاه تاسیس‌شده در عربستان سعودی است که با هدف جبران کمبود نیـروی کار باهبارت راه‌اندازی شد. این دانشـگاه در سال ۱۹۵۷ با عنوان دانشگاه ریاض توسط پادشاه اسبق عربستان، بن عبدالعزیز آل سعود راه‌اندازی شد و درنهایت در سال ۱۹۸۲ نام آن به ملک سعود تغییر یافت.

این دانشگاه از دانشکده‌های علوم، مهندسی و پزشکی و نیز ۱۸ کتابخانه تشکیل شده است. هزینه‌ای بالغ بر پنج میلیارد دلار برای سـاخت مهم‌ترین پردیس این دانشگاه هزینه شـده که در سـال ۱۹۸۴ به این دانشگاه منتقل شـد. ملک عبدالله بن عبدالعزیز در سال ۲۰۱۲ مبلغ ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار را برای دانشـگاه ملک سـعود، دانشـگاه ملک عبدالعزیز و دانشـگاه نفت و مواد معدنی ملک فهد کنار گذاشت.

۲ دانشگاه ژاپنی و ۵ میلیارد ثروت موقوفه‌ای

ژاپنی‌ها با دو دانشگاه در میان ثروتمندترین دانشگاه‌های دنیـا حضور دارند. دانشـگاه « کیوتو» کـه در رده ۴۹ این رتبه‌بندی جا خوش کرده، در « کیوتو» ژاپن واقع شده و یک دانشگاه پژوهشی دولتی اسـت که لقب دومین دانشگاه قدیمی این کشور را به خود اختصاص داده است. داستان دانشـگاه « کیوتو» با تاسـیس دانشکده شیمی در سـال ۱۸۶۹ در « اوزاکا» آغاز می‌شود. سومین مدرسه عالی ژاپن در سال ۱۸۸۶ جایگزین این دانشگاه شد و در آخرِ همان سال به « کیوتو» منتقل شد. پس از جنگ جهانی دوم، سومین مدرسه عالی به دانشگاه « کیوتو» امروزی شکل گرفت. دانشگاه « کیوتو» یکی از ثروتمندترین دانشـگاه‌های دنیا شناخته می‌شود که از سـه پردیس تشکیل شده و بیشتر شهرت خود را به‌عنوان یک دانشگاه پژوهشی دولتی از آن خود کرده است. در سـال ۲۰۰۷، یک کارآفرین ژاپنی مبلغی را به دانشگاه « کیوتو» اهدا کرد. مبلغ اهدایی، به دانشگاه « کیوتو» کمک کرد تا تالار کنفرانس FunaiTetsuro و مرکز سرگرمی Funai

علاوه‌بر این، دومین دانشگاه ثروتمند ژاپن و رتبه ۵۰ دنیا به دانشگاه « اوزاکا» تعلق گرفته است که یکی از موسسـات پژوهشی برتر در ژاپن است. این دانشگاه در اسـتان « اوزاکا» واقع شده است. دانشگاه پزشکی این دانشگاه در سال ۱۸۶۹ افتتاح شـد و امتیاز آن در سال ۱۹۱۹ به‌عنوان دانشگاه صادر و در سال ۱۹۳۱ با دانشگاه سلطنتی « اوزاکا» ادغام شد. این دانشگاه درحال حاضر بیش از ۲۵ هزار دانشجو دارد و سـه پردیس خود آموزش می‌دهد. در سال ۲۰۰۷، دانشگاه « اوزاکا» به دنبال اهدای مبلغی از سوی یک تاجر خانم، با دانشـگاه « مطالعات خارجی اوزاکا» ادغام شد. دلار افزایش یافت.

ثروت ۱۸ میلیاردی موقوفه‌ای ۳ دانشگاه سنگاپور

سـنگاپور هم به‌عنوان یک کشور آسـیایی دو نماینده در جمع ثروتمندترین دانشـگاه‌های دنیا دارد. یکی دانشگاه ملی سنگاپور با ارزش موقوفه‌ای ۱۲ میلیارد و ۶۲۶ میلیون دلاری تا سال ۲۰۲۲ که به همین دلیل رتبه ۲۳ ثروتمندترین دانشگاه دنیا را از آن خود کرده است. دانشگاه ملی سنگاپور یک دانشگاه پژوهشی است که طرح‌های آموزشی و پژوهشی آن در گستره جهانی قابل اجراست اما در این میان، تمرکز آن روی تخصص و چشـم‌اندازهای آسـیاست. این کالج با توسـعه علوم و فناوری مدرن نقشـی حیاتی در آموزش عالی این کشـور ایفا می‌کند. قدمت این دانشگاه به سال ۱۹۰۵ برمی‌گردد. در سال ۱۹۱۲، پس از اهدای ۱۲۰ هزار دلار از سوی صندوق یادبود پادشاه ادوارد هفتم به «کالج پزشکی پادشاه ادوارد هفتم» معروف شد. این دانشگاه در سال ۱۹۴۹ با کالج «رافلز» ادغام شد و به دانشگاه «مالایا» تغییر نام داد. این دانشگاه در سال ۱۹۶۲ به دانشگاه ملی سـنگاپور تبدیل شد. در سـال ۲۰۰۷، دارایی ۶۳ میلیون دلاری دانشگاه کلی دوک سنگاپور اهدا شد. دانشگاه پزشکی دانشگاه ملی سنگاپور ۳۰ میلیون دلار دیگر را به دانشگاه اهدا کرد. این میلیاردر ژاپنی از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۰ نیز سه میلیون دلار اهدا کرده بود. در سال ۲۰۱۳، موقوفه دانشگاه ملی سنگاپور به دو میلیارد و ۵۴۰ میلیون دلار برآورد شده است.

سـنگاپور هم به‌عنوان یک کشور آسـیایی دو نماینده در جمع ثروتمندترین دانشـگاه‌های دنیا دارد. یکی دانشگاه ملی سنگاپور با ارزش موقوفه‌ای ۱۲ میلیارد و ۶۲۶ میلیون دلاری تا سال ۲۰۲۲ که به همین دلیل رتبه ۲۳ ثروتمندترین دانشگاه دنیا را از آن خود کرده است. دانشگاه ملی سنگاپور یک دانشگاه پژوهشی است که طرح‌های آموزشی و پژوهشی آن در گستره جهانی قابل اجراست اما در این میان، تمرکز آن روی تخصص و چشـم‌اندازهای آسـیاست. این کالج با توسـعه علوم و فناوری مدرن نقشـی حیاتی در آموزش عالی این کشـور ایفا می‌کند. قدمت این دانشگاه به سال ۱۹۰۵ برمی‌گردد. در سال ۱۹۱۲، پس از اهدای ۱۲۰ هزار دلار از سوی صندوق یادبود پادشاه ادوارد هفتم به «کالج پزشکی پادشاه ادوارد هفتم» معروف شد. این دانشگاه در سال ۱۹۴۹ با کالج «رافلز» ادغام شد و به دانشگاه «مالایا» تغییر نام داد. این دانشگاه در سال ۱۹۶۲ به دانشگاه ملی سـنگاپور تبدیل شد. در سـال ۲۰۰۷، دارایی ۶۳ میلیون دلاری دانشگاه کلی دوک سنگاپور اهدا شد. دانشگاه پزشکی دانشگاه ملی سنگاپور ۳۰ میلیون دلار دیگر را به دانشگاه اهدا کرد. این میلیاردر ژاپنی از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۰ نیز سه میلیون دلار اهدا کرده بود. در سال ۲۰۱۳، موقوفه دانشگاه ملی سنگاپور به دو میلیارد و ۵۴۰ میلیون دلار برآورد شده است.

همچنین دانشگاه ملی نانیانگ هم دومین دانشگاه ثروتمند سـنگاپوری اسـت که با دارایی موقوفه‌ای پنـج میلیارد و ۱۹۲ میلیون دلاری تا سـال ۲۰۲۲ رده ۳۶ ثروتمندترین دانشگاه‌های دنیا را از آن خود کرده است. دانشگاه فنی نانیانگ یک دانشـگاه ملی پژوهشی اسـت که از برترین دانشگاه‌های جهان و دومین دانشگاه مستقل قدیمی در سـنگاپور است. در سـال ۱۹۹۱، موسسه فنی نانیانگ و موسسه ملی آموزش باهم ادغام شده و دانشگاه فنی نانیانگ راتشکیل دادند. در این دانشگاه ۳۳ هزار و ۹۵۱ دانشجوی تمام‌وقت ثبت‌نام کرده و ۳۸۴۶ عضو هیات‌علمی حضور دارنـد. پردیـس «یونان جورونگ» این دانشگاه بزرگ‌ترین پردیس در سنگاپور محسـوب می‌شود. علاوه‌براین، این موسسه یک مدرسه کسب‌وکار معروف شناخته می‌شود. این دانشگاه در سال ۲۰۱۳ در همکاری با کالج سلطنتی لندن اقدام به راه‌اندازی دانشکده پزشکی «لی کونگ چیان» کرد. دانشکده پزشکی به نام تاجر معروف «لی کونگ چیان» نامگذاری شد و بنیاد «لی» ۱۱۸ میلیون دلار به این پروژه اهدا کرد. دانشگاه فنی نانیانگ درمجموع ۳۱۶ میلیون دلار کمک مالی برای این مدرسه دریافت کرد. این شامل تقریبا ۱۶ میلیون دلار اهداشده از سوی بنیاد «تو کیان چوی» است. در سال ۲۰۱۳، این دانشگاه موقوفه‌ای به ارزش یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار را در اختیار داشت.

۴ راهکار مستندسازی دانش سازمانی دانشگاه آزاد

«فرهیختگان» گزارش می‌دهد

علی حاجی‌شمسایی
مدیرکل امور هماهنگی معاونت بازرسی و دبیرخانه هیات‌موسس دانشگاه آزاد

مستندسـازی یکـی از مهم‌ترین وظایـف مدیران یک مجموعه اسـت؛ چراکه این مستندسـازی اسـت که به‌عنوان یادگاری ماندگار از تجربه زیسته مدیران باقی می‌ماند و در بهبود تصمیم‌گیری‌ها، افزایش بهره‌وری و خلاقیت مدیران جدید‌الورود تاثیرگذار خواهد بود. البته از دیگر فواید مستندسـازی می‌توان به دسترسی آسان و مجدد به اطلاعات و محافظت از آنها به‌عنوان سـرمایه سازمان‌ها یاد کرد. همچنین هدف نهایی مستندسـازی را می‌توان ایجاد یک سـازمان یادگیری، مشارکتی و جریان بین مخازن اطلاعاتی ایجاد شـده دانست. همچنین باید اشاره کرد مستندسـازی با تمام فوایدی که دارد، در ایران با چالش‌ها و موانع بسیاری همراه است که در این گزارش به آن خواهیم پرداخت.

انتقال تجارب زیسته مدیریتی برای دانشگاه اهمیت دارد

بهره‌گیری از دانش سازمانی و تجارب مدیریتی در دانشگاه آزاد یکی از اصول اساسی کیفی‌سازی فعالیت‌ها و برنامه‌ها به‌شمار می‌رود. اکثر مدیران نیز در این زمینه که «تدوین هر برنامه برپایه دانش سازمانی و تجربیات مستند شده» به کیفی‌سازی آن کمک می‌کند، اتفاق نظر دارند و تصریح این نکته که شناسایی این مشکلات و تلاش برای رفع آن می‌تواند به برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در این حوزه کمک کند. تجربه مدیر حتی در شـکل ناموفق بیش از هر چیزی می‌تواند برای مدیر بعدی مفید باشـد. مخصوصا اگر فرد جدید خواهان اصلاح فرآیند‌ها، عملکرد‌ها و به‌دنبال اعتلا باشد، می‌طلبد که به‌دنبال گزارش‌های راهبردی حاصل دانش سـازمانی و همچنین تجربیات مسـتند شده در بعد آموزشی، پژوهشـی، فرهنگی، مدیریتی و سایر موارد باشد. علاوه بر آن، بنا به یکی از دلایلی که در ادامه بیان می‌شود، مستندسازی دارای اهمیت است. از جمله این دلایل می‌توان به افزایش مشـارکت و همکاری، افزایش بهره‌وری، صرفه‌جویی در زمان، تشویق و ترغیب به خلاقیت و نوآوری، تشخیص اطلاعات اضافی (نامناسب) و تعیین اطلاعات مناسب و موردنیاز، تسـهیل روند دسترسی به دانش تولید شده درون دانشگاه بدون محدودیت زمان و مکان، ثبت و ضبط دانش و تجربه مدیران قبل از اینکه ماموریت‌شـان در همکاری با دانشـگاه به اتمام برسد و اطمینان از اینکه ارزش دانش و تجربه آنها حتی با ترک دانشـگاه حفظ می‌شـود، جلوگیری از تکرار اشـتباهات، افزایش آگاهی از خلأهای دانش سـازمانی، کمک به دوام دانشگاه با افزایش میزان شـناخت سیاست‌ها، راهبرد‌ها، خط‌مشـی‌ها، محصولات و کارکرد‌های نوین رقبا، بهبود خدمات‌رسانی به ذینفعان و افزایش رضایتمندی اشاره کرد.

تولید و طبقه‌بندی اطلاعات و اشاعه؛ ۲ فرآیند مهم در مستندسازی

فرآینـد مسـتندسـازی دارای سه مرحله اسـت، مرحله اول تولید، مرحله دوم طبقه‌بندی اطلاعات و مرحله سـوم اشـاعه و دسـتیابی است. برای تولید، نیاز به ایجاد یک نقشه یا طرح کلی از دانش اسـت که به ورودی‌ها و خروجی‌ها مربوط می‌شود. ورودی‌های کلیدی ممکن اسـت شامل داده، اطلاعاتی خاص، ارتباطات نوشتاری و مشارکت دانش تلویحی و آشکار مانند تجربیات مفید باشد. خروجی‌های کلیدی نیز ممکن اسـت اسناد داخلی، گزارش‌های راهبردی، تحقیقات، خط‌مشی‌ها، معیار و ملاک‌های داخلی را در برگیرد.

طبقه‌بندی به معنای ارائه اطلاعات دقیق از آثار تولیـد شـده مرحله دیگری برای مسـتندسـازی اسـت. طبقه‌بندی در واقع برای هدایت درست کاربران به‌سوی منابعی با موضوعات مورد‌تقاضای کاربران است. اصول اساسی طبقه‌بندی عبارت است از گروه‌بندی منابع مطابق با حوزه‌های تعریف شده و موضوعات خاص در درون هر حوزه، به نحوی که استفاده کنندگان بتوانند منبع مورد نظر خود را به ساده‌ترین شکل ممکن بیابند. اشاعه و دسـتیابی به اطلاعات از دیگر مراحل این فرآیند است.

چالش دسترسی به داده‌ها از موانع مستندسازی در دانشگاه آزاد

مسـتندسـازی در دانشـگاه آزاد چالش‌های فراوانی را دارد، ازجمله این چالش‌های می‌توان به نیـاز به نقش و اهمیت دانش سـازمانی و تجارت مدیریتی در کیفی سـازی و بهبود فعالیت‌ها و برنامه‌های دانشگاه، نبود زیرساخت‌های مستندسازی دانش سازمانی و تجارب مدیریتی، نیاز به تقویت فرهنگ مستندسازی و توجه به اهمیت آن، نگرش سرمایه انسانی در رابطه با مستندسازی دانش سازمانی و تجارب مدیریتی، نیازبه شناخت انواع گزارش‌های راهبردی، ساختار، چهارچوب شکلی و محتوایی گزارش و مهارت و دانش گزارش‌نویسی، چالش دسترسی به داده‌ها و اطلاعات مناسب برای مستندسازی انواع دانش سازمانی و تجارب مدیریتی، سایر موارد مانند مشغله مدیران، اقدامات انگیزشـی، فرهنگ سازمانی، حساسیت و پیچیدگی پروژه، ساختار سازمانی، روش‌های اجرایی مستندسازی، فشار زمانی و... ازجمله موانع مستندسازی در دانشگاه به‌شمار می‌روند.

افراد چرا از اشتراک دانش خود سر باز می‌زنند؟

همچنین از دیگر چالش‌ها این است که افراد از اشتراک دانش خود سر باز می‌زنند. از دلایل این موضوع این اسـت که برخی از افراد گمان می‌کنند دانش آنها ارزش بیان کردن ندارد یا مشـغله زیاد برخی باعث می‌شـود دچار روزمرگی شـوند. برخی از مدیران مایل نیستند با اشتراک دانش مسـئولیت‌های اضافی گریبان‌گیر شود. ترس از اینکه از استعداد و توانایی آنها هیچ استفاده‌ای در پروژه‌ها به عمل نیاید از دیگر دلایل اسـت. احسـاس اینکه اشتراک دانش با تجارب مدیریتی موجب سلب منابع از پیشرفت فردی شان شود؛ احساس وحشت‌زدگی در بحث‌های گروهی مبنی بر اینکه آنها چیزی برای گفتن ندارند؛ اعتمادی که به دانش دیگران برای سهیم شدن دانش با آنها ندارند؛ از اینکه نظرات آنها مورد تمسـخر یا انتقاد قرار گیرد و این موجب تنبیه آنها بشـود هراس دارند؛ باورشان این اسـت که اشتراک دانش جزء فرهنگ سازمانی نیست، پس احساس تعهدی برای آن وجود ندارد؛ ازجمله دلایل عدم اشتراک‌گذاری علمی است.

راهکارهایی که برای چالش‌های مستندسازی وجود دارد، چیست؟

اولین راهکار ایجاد زیربناهای ساختاری شامل تشکیل گروه، دفتر یا دبیرخانه مستندسازی به‌منظور مرور ارزیابی و انتشار دانش سازمانی و تجربیات، تخصیص امکانات و بودجه کافی به‌منظور گسترش نظام مستندسازی، توسعه فعالیت‌های مدیران و کارکنان برای مستندسازی، ارائه ابزارها و امکانات مناسـب جهت فعالیت نظام مستندسازی دانش سازمانی و تجربیات، نگهداری اسناد به گونه‌ای که بازیابی آسـان و سریع آنها امکان‌پذیر باشد، سطح محرمانگی اطلاعات مندرج آنها محافظت شوند، ایجاد شبکه اطلاعاتی برای شناسایی صحیح کلیه اسناد، ایجاد بانک اطلاعات فرآیندهای